

---

Borbély Szilárd

---

## NÉMAFILMSZKECCS

Mondd, megfigyelted-e, ahogy tűnik,  
a réseket, ahonnan lép elő,  
az árnyékot, a nap minden szakában,  
a sötétségét, amely vándorol  
a zugokban, amelyek eltakarják,  
a repkényt, ahogy átbújik alatta  
a súlyos zöld, lehajló dália  
eső után, vízcseppek, ázott illatuk  
ahogy hullámszik át, a testét  
a vaskerítés rácsai között, a feje  
tűnik fel, majd átcsúszik, nyár van,  
vagy tél, vagy nem tudom,  
ha megérinteném, az arcom előtt  
ahogy átsuhan, mint mikor a nap  
az ellátás szélére lejutván  
visszatekint bús árnyékával,  
mind elmászkálnak lassan  
majd rólatok, elfeketült fák,  
a lomha homályok, és az aranygyapjas  
felhőknek alóla a már barnuló erdőkre  
veressen arany színt leggyent,  
azzal elül, s az arany festést is  
azonnal a sűrűségből kibukott árnyék  
letörüli egy pompás hajnal hasadása  
után, s azzal *az örökre* el is tűnt  
bús árnyékával lement nap beborított  
mindent, a parkoló kocsik alatt  
hogy lassan áthaladt, puha nyomát,  
a zajtalant, mint némafilmen, fel-  
írásokat, hogy mit gondolt, a gondolatokat,  
a köveket, a kikopott betonkehelyt,  
a sarkot, ahol pizzát lehet kapni,  
az utcát ekkor, amely körülveszi,  
és nem beszéli el a lépteit, ahogy megy,  
a megnyúlt hátát, és a vállait, hol egyiket,  
hol másikat, ahogy halad, ahogy halad,  
mert óvatosan lép, és oldalaz, megáll,  
megáll, majd mégis elhalad, oldalvást  
oldalaz, az utcán át, a járdán, bukszuson,  
szegélyeken, élősövényeken, a téren át  
követhetem, ahogy utána nézek, azt gondolom,  
talán van neve, Ameli, talán Aikkinen,

és nem tudom a nevét, mit jelent, ha  
hallanám, talán megértené, ha mondanám,  
ahogy lép, az olyan emberi, a válla  
fölött, unottan, majd figyeld meg  
a szemét, ahogy majd visszanez már.

---

## LEVÉLNYOMAT

Hogy ahogy múlnak a napok,  
van abban valami nehéz.  
Van, amikor könnyebb,  
van, amikor nehezebb.  
Az ember teszi a dolgát.  
Csak arra gondol,  
amire gondolnia kell.  
Beosztja a napot.  
Igyekszik korán ágyba kerülni.  
Igyekszik fáradt lenni,  
mire lefekszik.  
Igyekszik nem gondolni  
a következő napra.  
Tudja, az a dolga, hogy éljen.  
Elfordítja a kulcsot,  
nyitja a csapokat,  
hallgatja a rádiót,  
lassan issza a kávé.  
Néz ki az ablakon.

---

## ZENÉLŐANGYAL

A téli nap, mint tudják, olyan hanyag.  
Majd sétálni megy. A kerteket a köd még elborítja.  
A délelőttök álmosága, kopott lábtörlők a lépcsőkön,  
a vaskorlátokon. A kapuk egyik szárnya még  
kítárva. Kis kupacok, a föld kopott, beszürkült,  
mint egy egér, olyan kicsi. Majd látni fogod,  
ahogy elszalad. A dróthálók, a kutyák, a futósávok.

Kikopott nyak, örökké éhes szem. Az ugatás  
 a torkokban. Majd át fogják harapni. Az avart  
 összegyűjtik, szürke műanyag zsákokban kirakják  
 az útfélre. A fák alatt a sétaút csak sejtés,  
 hogy merre jártak itt a nyáron át. Avarzörgés.  
 Kutyaugatás. A téli nap ilyenkor nem sokat tesz.  
 Délig csak épp világít, keresi a helyét,  
 mint aki nyugtalan. Nem tudni, mért teszi.  
 Köd, pára, végeérhetetlen felhők. Megannyi  
 kitérő. A villanykapcsolók nem eléggé meg-  
 fontolt használata. No meg a gázcsap elforgatása.  
 Készítsünk teavizet! Ebéd után az ember nyugtalan.  
 Az ég szürke, mondjuk jobb híján, igazából  
 szintelen. Két utcával lejjebb majd jobbra  
 fordul, azt mondták. Ezt ki fogom próbálni  
 délután. A rádióban időjárás-jelentés. Hírek.  
 Műsorok. Valami zaj legyen míg víz csobog,  
 olaj serceg, lefolyó szörccsög, vécéartály  
 feltöltetik. Majd a tévébe is belenézek.  
 Sok ismerős arc kedvesen köszönt. A számlámról  
 leemelték az előfizetést. Majd elindulok,  
 ha már délt ütött, kettőkor vagy kicsit később.  
 Négy óra: a téli nap után elindulok. LOMTALANÍTÁS.  
 Táblákra van kiírva. A jelzője az *őszi*.  
 A konténerekben sok kopott, eltört holmi,  
 mind használhatatlan. Két utcával lejjebb  
 befordulok. Az új ház mögött, látja, ott van az.  
 Mit hagyjak itt, hogy tudd, hogy jártam erre.  
 És mit keresek erre, mondd. A kertvárosba érve  
 füstszag érzik. Az avart égetik, vagy lombokat,  
 mik összegyűltek. A lomjait a nyárnak, elszáradt  
 vázát néhány szép virágnak. A hőségben hogy  
 lobogtak a kertek, a virágok hogy elégték  
 a nyárban. A kutyák rohannak a kerteken.  
 A téli nap, már szemcsés, a tévé éjfél után,  
 ha véget ért a műsor. Ilyenkor, négy után.  
 Kikapcsolnám, ha tudnám. Hogyan lesz este, mondd.  
 Az avar, hogyha járok, mit zizeg. A leveleknek,  
 mondd, hogy mit feleljek. A krizantémokkal a nénikék  
 a füstös utcán, mondd, hogyan beszélnek,  
 míg ügyetlen csokrokban árusítják. A szép leánynak  
 vegyen, édeslelkem. A szívem helyén nincs semmi,  
 úgy érzem. Mondd, hogy jutok a városba majd vissza.  
 A téli nap, mint magányos alak, a házak között  
 néhol feltűnik. Az antikvárbolt előtt álldogál.  
 A kirakat üvegén megremeg, ahogy a hatos busz  
 a sarkon épp befordul. Míg áthalad, addig eltakarja.

A boltban játszik a zenélőangyal. A mosolya játszik itt a szobrocskákon. A fák sötét színe, intarziák. Így szeretne élni, áradón, zsúfoltan. Furcsán, természetesen, mint az angyal szárnya. Ha átsuhan a téli nap a fákon, a házak közt, a kirakatokon. A fejét kissé jobbra hajtja, maga elé néz, a szép szomorúsága. Az utcák, mint a méreg, áthatolnak öngyilkosok szemén. A látásban a méreg, mint a séta. Mennyi részlet. Milyen hiába minden. A város ahogy áthatol az estbe. A repülőtérrre érkezik meg, az autópályán behömpölyög, és szétoszlik sok kereszteződésben. Ne kérdezd. A lépteit az utcák felveszik, a téli napot lassan elnyelik. A házfalokról minden már lefoszlik, nyers téglá csak, aszfalt, sötét. Reklámok világítanak. Zenét hallgat egy Panasonic walkmanen. Magától vált irányt. Újra és újra ugyanazt. Goldberg-variációk, Glenn Gould. Egy nagy kabát, egy múltb lecsatolva, egy papíron valami felírás. Az Isten megáldja, ezt mondja az arca, amely tud valami mást. A szájszaga visszataszító. Az utcák háttérzaja, üzletek, ételek, illatszerek szaga. Kereskedelmi rádiók. Gyors kijelentések, rövid hírek. A téli nap a szárnyait kitarja és magához emeli a délutánt, a sok magányt, az utcán szétszóródott hangokat. A kirakatban látja, sírni kezd, talán az angyal. Nem tudja, hogy miért. Az árát még megnézi, hogy ne feledje el. Talán sosem szerették. Polaroid. Itt mindenről van egy másolat. A plakátok között keresgél, régi fényképek között. A boltokban felejtett néhány érmét, vagy kártyával fizetett, csekkkel. A koldusnak sem volt mit adnia. A Szivkirálynőnek, mondd, mit feleljek. Ha megkérdik, akkor majd mit feleljek. Hogy mit vesztegettem el a moziban, az utcán, mit a munkahelyen. A téli nap helyén. Pirosan ég a Coca-Cola Light. Ismételtetek magamban ezt-azt, mormogok, this is the end, my only friend, the end, ez egy régi szám. Magában beszél, mint a koldusok. Az arca bocsánatkérő, a mozdulatai bizonytalanok. Nem tudja, mit kezdjen magával. A beszédben egy dallamot keres. Ha kinyújtanám a kezem. A zenélő koldusok közt elvegyülve csak dűnnyögi, csak mutatja az arcát, a könnyeit. Azt dűnnyögi, hogy titátítáti tááti. És hatra már sötét lesz.